

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 017248 16 Uvp
Banjaluka, 18.10.2018. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, te Svjetlane Knežević i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz učešće Radmile Dmitrović kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi S.K. iz BL, koga zastupa punomoćnik M.R., advokat iz BL, (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj 16-03-/2-1-6-534-75/10 od 23.07.2015. godine tuženog Ministarstva..., u predmetu priznavanja statusa civilne žrtve rata i prava na civilnu invalidninu, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 017248 15 U od 05.05.2016. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 18.10.2018. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Obrazloženje

Pobijanom presudom (stavom 1. izreke) odbijena je tužba protiv osporenog akta tuženog bliže opisanog u uvodu presude, kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Odjeljenja za... Grada BL broj 06-534-8/10 od 24.05.2010. godine. Tim prvostepenim rješenjem odbijen je kao neosnovan zahtjev tužioca za utvrđivanje svojstva civilne žrtve rata i priznavanje prava na civilnu invalidninu. Stavom 2. izreke pobijane presude odbijen je zahtjev tužioca za nadoknadu troškova upravnog spora u ukupnom iznosu od 877,59 KM.

Odbijanje tužbe sud je obrazložio razlozima da je zakonito postupio tuženi kada je odbio žalbu tužioca izjavljenu protiv prvostepenog rješenja od 24.05.2010. godine, jer okolnosti pod kojima je tužilac povrijeđen dana 20.12.2009. godine u BL u ..., kod SD, aktiviranjem ručne bombe M-57 od strane poznatog izvršioca N.D. protiv koga je zbog tog djela podnesen izvještaj Okružnom tužilaštvu Banja Luka, nisu okolnosti iz odredbe člana 2. stav 1. do 3. Zakona o zaštiti civilnih žrtava rata - Prečišćeni tekst („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 24/10 - u daljem tekstu: Zakon o zaštiti civilnih žrtava rata). Sud je zauzeo stav da na zakonitost odlučivanja tuženog nikakvog uticaja nema, niti može imati utvrđivanje činjenice da li je predmetna bomba M-57 zaostala iz rata, jer povrijeđivanje tužioca nije u vezi sa ratom i ratnim operacijama u smislu da je tužilac naišao na zaostali vojni materijal, nego je posljedica izvršenja krivičnog djela izazivanje opšte opasnosti iz člana 402. Krivičnog zakona Republike Srpske od strane poznatog lica, kako je to pravilno zaključio tuženi.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev) tužilac pobija njenu zakonitost zbog povrede pravila postupka koja je od uticaja na rješenje stvari i pogrešne primjene materijalnog prava. U zahtjevu iznosi da se povreda pravila postupka od strane suda ogleda u tome što je identično kao tuženi zauzeo stav da nije od značaja činjenica vezana za utvrđivanje porijekla ručne bombe M-57 od koje je tužilac

povrijeđen, odnosno da nije bitno da li ona potiče iz vremena ratnih dejstava od 1992. do 1995. godine, a što je po stavu tužioca odlučno pitanje. Naime, ako bomba potiče iz tog perioda, onda ona jeste zaostali vojni materijal, a što konačno znači da tužilac koji je povrijeđen usljed njenog aktiviranja može ostvariti status civilne žrtve rata iz odredbe člana 2. stav 3. Zakona o zaštiti civilnih žrtava rata. Kako je suprotnim zaključivanjem sud pogrešno primijenio materijalno pravo, to tužilac konačno predlaže da ovaj sud zahtjev uvaži i pobijanu presudu preinači na način da tužbu uvaži i osporeni akt poništi, ili da je ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

Tuženi je u odgovoru na zahtjev istakao da je isti neosnovan, jer su svi navodi tužioca već cijenjeni od strane tuženog u osporenom aktu, kao i od strane suda u pobijanoj presudi, pa konačno predlaže da se zahtjev odbije kao neosnovan.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu i odgovor na zahtjev, shodno odredbi člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), kao i cjelokupne spise upravnog spora i predmetne upravne stvari, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Pravilno je pobijanom presudom odbijena tužba protiv osporenog akta od 23.07.2015. godine, jer je isti zasnovan na potpuno i pravilno utvrđenom činjeničnom stanju i donesen pravilnom primjenom materijalnog prava, za što su od strane suda dati valjani razlozi koje tužilac nije doveo u sumnju navodima zahtjeva. Ovo stoga što tužilac ne ispunjava uslove iz odredbe člana 2. Zakona o zaštiti civilnih žrtava rata, budući da se okolnosti njegovog povređivanja na dan 20.12.2009. godine koje je precizno utvrdio tuženi ne mogu podvesti pod okolnosti iz ove odredbe zakona.

Naime, odredba člana 2. Zakona o zaštiti civilnih žrtava rata propisuje da se civilnom žrtvom rata smatra: 1) lice kod kojeg je nastupilo oštećenje organizma zlostavljanjem, silovanjem, odnosno lišavanjem slobode (zatvor, koncentracioni logor, internacija, prinudni rad) ili koje je u zbjegu od strane neprijatelja zadobilo ranu, povredu, ozljedu i kod koga je nastupilo oštećenje organizma najmanje 60%, kao i lice koje je pod navedenim okolnostima ubijeno, poginulo, umrlo ili nestalo; 2) lice koje je zadobilo oštećenje organizma najmanje 60% usljed ranjavanja ili povreda nastalih u vezi s ratnim operacijama, kao što su: bombardovanje, ulične borbe, zalutali metak, minobacačka i topovska granata i slično; 3) lice koje je zadobilo oštećenje organizma najmanje 60% usljed ranjavanja ili povreda nastalih od zaostalih vojnih materijala ili kao posljedica neprijateljskih diverzantskih akcija.

Pravilnim tumačenjem ove odredbe zakona, kakvo je dao nižestepeni sud, jasno je da je ona neprimjenljiva na slučaj tužioca koji ne spori okolnosti svog povređivanja, ali smatra da se iste mogu smatrati okolnostima povređivanja od „zaostalog vojnog materijala” iz člana 2. stav 3. Zakona o zaštiti civilnih žrtava rata, koji materijal po njegovom mišljenju jeste bomba M-57 usljed čijeg aktiviranja je on povrijeđen. Ovo zaključivanje nije osnovano o čemu se pravilno izjasnio nižestepeni sud podržavajući stav tuženog iz osporenog akta, jer tužilac nesporno nije naišao ili nagazio na zaostali vojni materijal (bombu), već je povrijeđen od strane poznatog lica N.D., izvršioca krivičnog djela izazivanja opšte opasnosti koji je na lice mjesta donio i aktivirao ručnu bombu M-57 usljed čega je tužilac povrijeđen, a što nesporno nisu okolnosti iz odredbe člana 2. stav 3. Zakona o zaštiti civilnih žrtava rata.

Slijedom prednjeg izlaganja, ovaj sud nalazi da pobijanom presudom nisu ostvareni razlozi nezakonnosti iz člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca odbija kao neosnovan na osnovu odredbe člana 40. stav 1. istog zakona.

Zapisničar
Radmila Dmitrović

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarne
Amila Podrašćić